BASHKIA LEZHE
LISSUS

Local Government and Public Service Reform Initiative

FLAG
FOUNDATION FOR LOCAL AUTONOMY AND GOVERNANCE

PROGRAMI VIJUES DELTA

VLERËSIMI I STRATEGJISË SË ZHVILLIMIT EKONOMIK VENDOR

ZBATIMIT I STRATEGJISË ZHEV TË LEZHËS

Lezhe, 08 Shkurt 2010

HYRJE

- vlerësimi u ndërmor nga FLAG bazuar në modelin e pilotuar në Shkodër nga Marian Szymanowicz, ekspert ndërkombëtar i FLAG
- gjetjet e vlerësimit tregojnë progres dhe rezultate 4.5 vite pas fillimit të zbatimit të strategjisë
- gjetjet do të ndihmojnë në përmirësimin e efektivitetit dhe efiçencën së zbatimit të strategjisë
- vlerësimi është ndërmarrë bazuar në të dhënat e vëna në dispozicion nga Bashkia e Lezhë, Stafi i ZHEV në fund të 2009
- rezultatet e prezantuara në vijim janë vlerësimi dhe interpretimi i FLAG dhe nuk janë një vlerësim zyrtar

QASJA E VLERËSIMIT

- vlerësimi i zbatimit i) progresi, dhe ii) rezultatet
- vlerësimi i rezultateve të zbatimit bazuar në objektivat e Strategjisë së ZHEV
- aspekte shtesë në procesin e vlerësimit: struktura organizative, procesi i zbatimit, monitorimi dhe vlerësimi, krijimi i rrjetit, pjesëmarrja e sipërmarrësve dhe komunitetit

- 4 qëllime
- 8 objektiva
- 16 programe
- 49 projekte
- 13 projekte të zbatuara nuk janë të përfshira në dokumentin e Strategjisë të ZHEV

STRATEGJIA E ZHEV LEZHE(2)

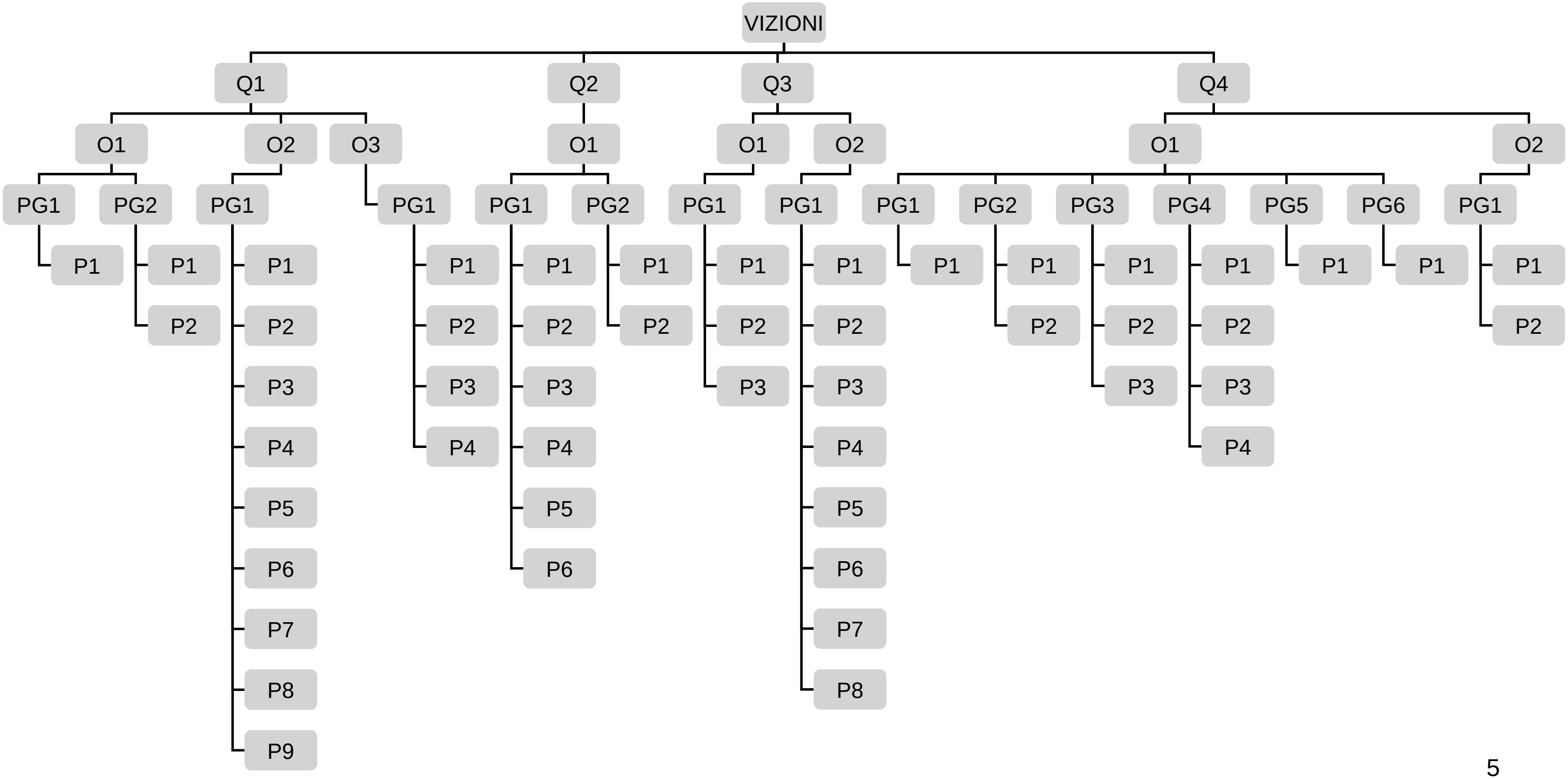

STATUSI I ZBATIMIT TË PROJEKTEVE TË STRATEGJISË ZHEV

- logjika në mbarë strategjinë ZHEV i përngjan logjikës së matricës së kuadrit logjik (Logframe)
- supozohet që zbatimi i projekteve të Strategjisë ZHEV do të çojë në arritjen e objektivave të strategjisë, qëllimeve dhe vizionit, pra: zbatimi i strategjisë është zbatimi projekteve të lidhura me setin e objektivave dhe programeve
- vlerësimi u ndërmor duke i klasifikuar projektet ne tre grupe i) që nuk kanë filluar (e kuqe), ii) që kanë nisur por nuk kanë përfunduar akoma (e verdhë), dhe iii) të përfunduara (jeshile)
- projektet e zbatuara por që nuk janë përmendur në dokumentin e Strategjisë (përfshirë nëse janë në sinkron me programet, objektivat dhe qëllimet e strategjisë)
- disa projekte janë projekte operacionale (nën-projekte)

STATUSI I ZBATIMIT TË PROJEKTEVE TË STRATEGJISË ZHEV (2)

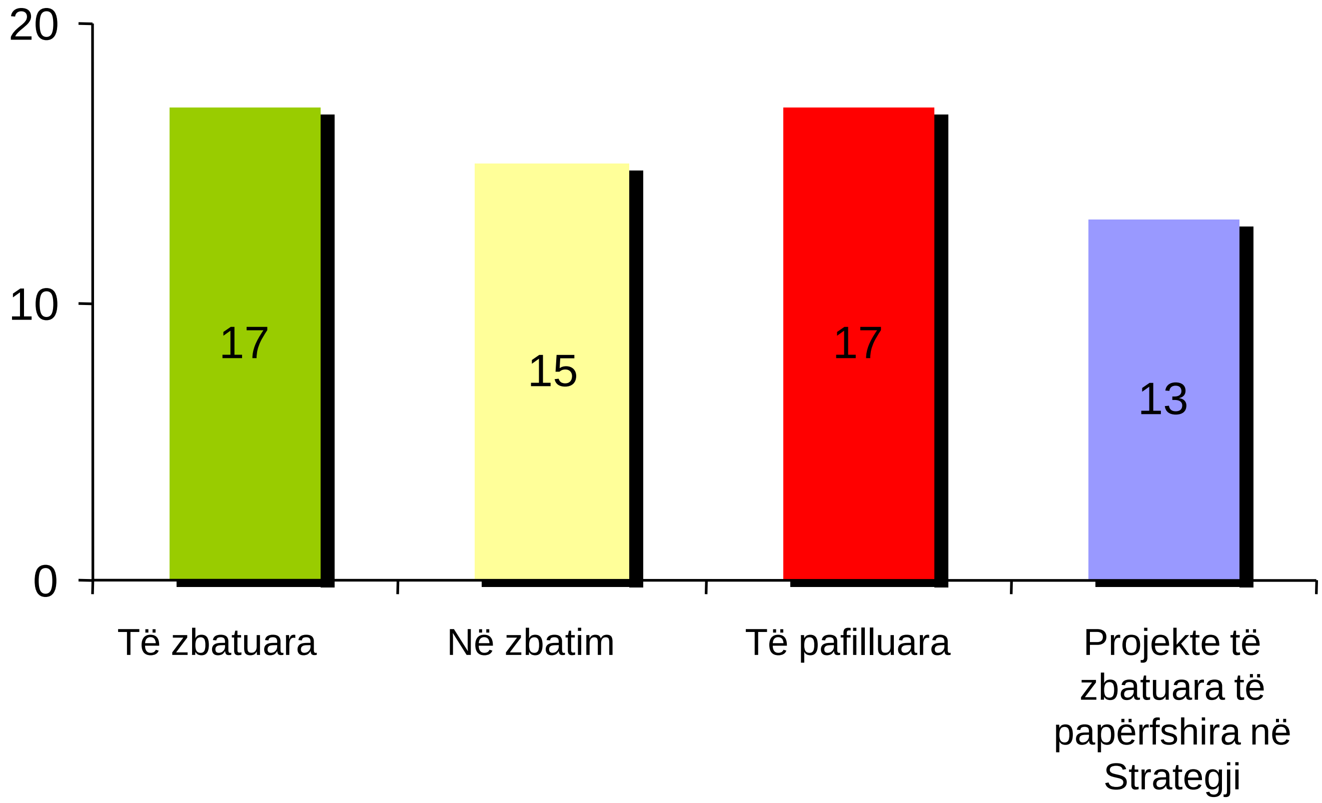

STATUSI I ZBATIMIT TË PROJEKTEVE TË STRATEGJISË ZHEV (3)

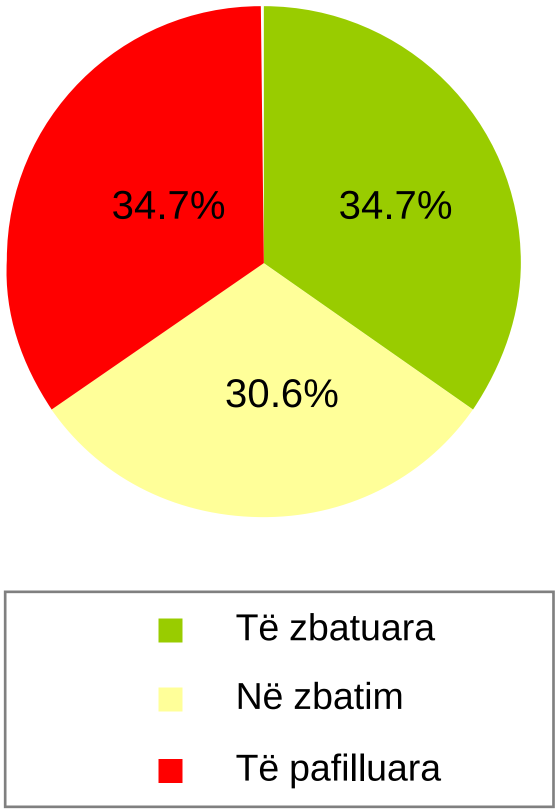

BURIMET E FINANCIMIT TË ZBATIMIT TË STRATEGJISË ZHEV

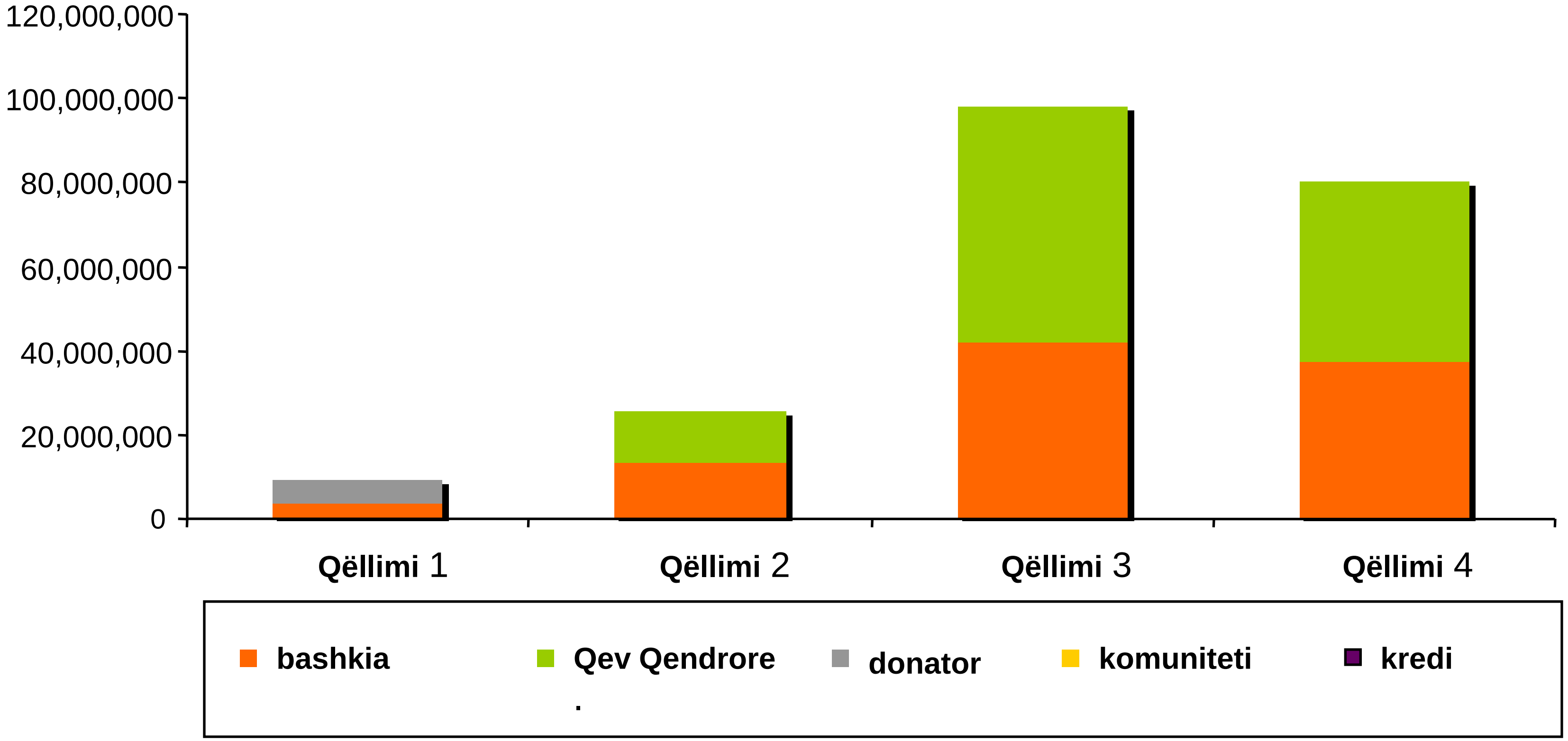

STATUSI I FINANCIMIT TË ZBATIMIT TË STRATEGJISË ZHEV

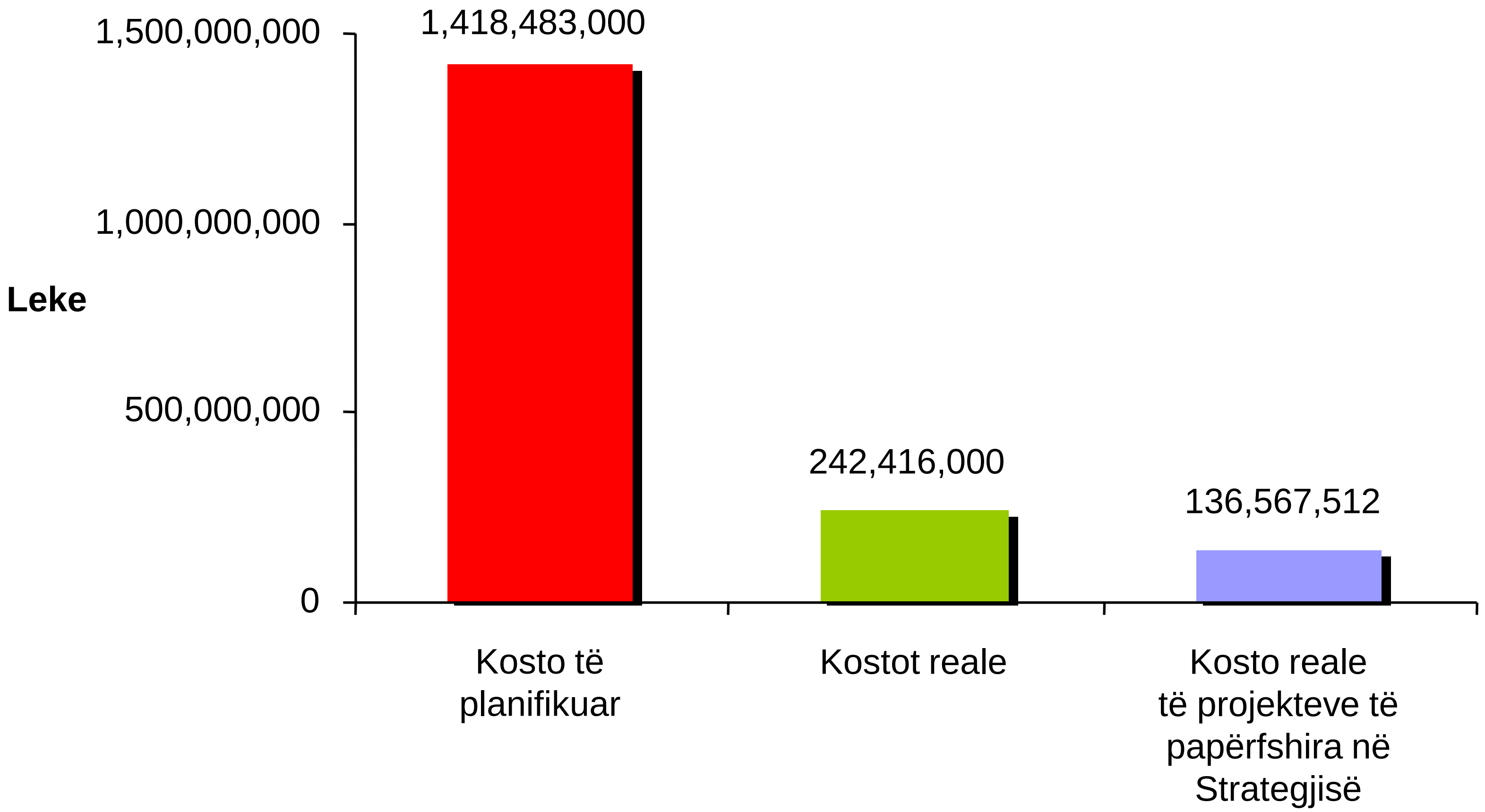

STATUSI I FINANCIMIT TË ZBATIMIT TË STRATEGJISË ZHEV (2)

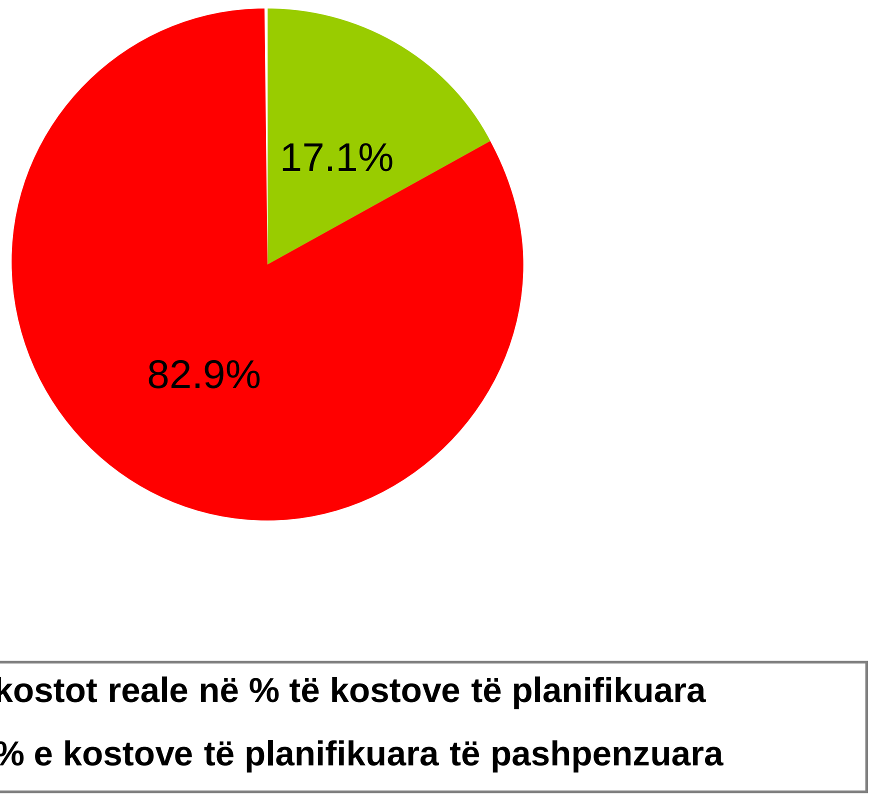

STATUSI I ZBATIMIT TË PROJEKTEVE TE STRATEGJISË ZHEV

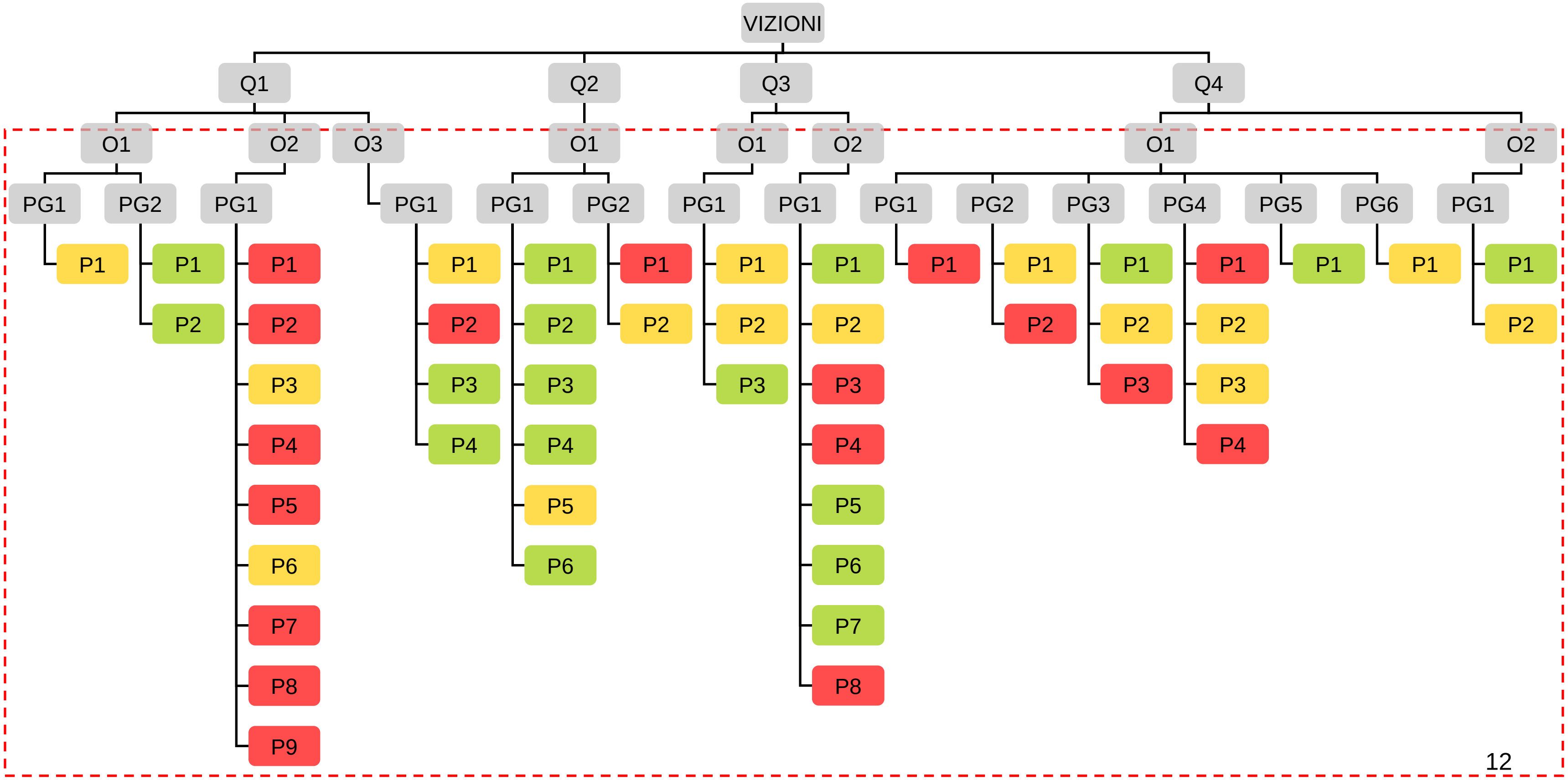

STATUSI I ZBATIMIT TË PROGRAMEVE TË STRATEGJISË ZHEV

- vlerësimi i zbatimit të programeve të strategjisë ZHEV mbështetet në statusin e zbatim të projekteve përkatëse
- në total, 35% e **projekteve** janë zbatuar
- **programet** me më shumë se 35% projekte përkatëse të zbatuara janë vlerësuar me ecuri të mirë (jeshile)
- programet me më pak se 35% projekte përkatëse të zbatuara, por kur kjo % plus % e projekteve në zbatim > nr. e projekteve të pafilluara, vlerësuar me ecuri mesatare (verdhë)
- programet e tjera vlerësuar me ecuri zbatimi të ulët (kuqe)

STATUSI I ZBATIMIT TË PROGRAMEVE TË STRATEGJISË ZHEV (2)

Statusi i zbatimit të Programit Q2.O1.PG1:

Përdorimi në vazhdimësi i metodologjive të reja për nxitjen dhe mbështetjen e bizneseve

Numuri Qëllimit	Numuri Objektivit	Numuri Programit	Numuri Projektit	Titulli i Projektit	Statusi i zbatimit të projektit
2	1	1	1	Përgatitja e një studimi për krijimin e inkubatorit të biznesit	1
2	1	1	2	Hartimi i studimit për politikat lehtësuese fiskale për bizneset e turizmit dhe agroindustrisë	1
2	1	1	3	Përgatitja e një botimi periodik për pasqyrimin e mundësive të kreditimit të bizneseve vendore	1
2	1	1	4	Krijimi i hartës së bizneseve në territorin e qytetit	1
2	1	1	5	Ndërtimi i tregtores fruta-perime, produkteve të bulmetit e mish-peshkut	2
2	1	1	6	Përgatitja e studimi për ndërtimi e Parkut Industrial të Transportit	1

■ progres i mirë

STATUSI I ZBATIMIT TË PROGRAMEVE TË STRATEGJISË ZHEV (3)

Statusi i zbatimit të Programit Q4.O1.PG2:
Menaxhim i mbetjeve urbane solide

Numuri i Qëllimit	Numuri i Objektivit	Numuri i Programit	Numuri i Projektit	Titulli i Projektit	Statusi i zbatimit të projektit
4	1	2	1	Krijimi i një vendi për grumbullimin e plehrave	2
4	1	2	2	Ngritja e një sistemi për grumbullimin dhe përpunimin e mbeturinave të spitalit të qytetit	3

- progres mesatar (0 ÷ 2 = 0%; 1 ÷ 2 = 50%)

IMPLEMENTATION OF STRATEGY PROGRAMMES—CONCLUSIONS

- 6 Programe të vlerësuara me ecuri të mirë zbatimi duke përfshirë 2 programe plotësisht të zbatuara

- Programi 1.1.1: Koordinimi i aktorëve publik dhe privat për planifikimin e zhvillimit të turizmit (1)
- Programi 2.1.2: Riaktivizimi i industrisë përpunuese (2)
- Programi 3.1.1: Skicimi i një kornize rregullatore urbane bazë për t'i paraprirë nevojave zhvillimore te bashkise (3)
- Programi 4.1.2: Menaxhim mjedisor i mbetjeve urbane solide (2)
- Programi 4.1.3: Zgjerimi i sipërfaqeve të gjelbra (3)
- Programi 4.1.4: Përmirësimi i ambienteve çlodhëse dhe argëtuese (4)
- Programi 4.1.6: Ngritja në parametra optimal e infrastrukturës publike ekzistuese (1)

- Programi 1.2.1: Përmirësimi i infrastrukturës publike në zonat arkeologjike (9)
- Programi 4.1.1: Përmirësimi i standardit të shkarkimeve të ujërave të zeza në mjedis (1)

STATUSI I ZBATIMIT TË PROGRAMEVE TË STRATEGJISË ZHEV (5)

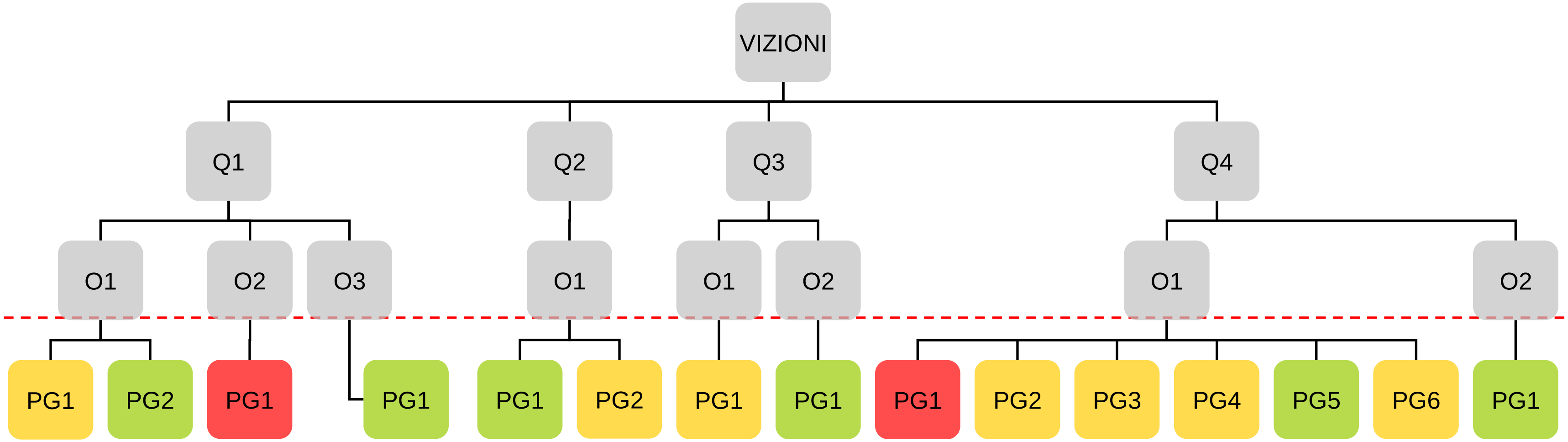

STATUSI I ZBATIMIT TË QËLLIMEVE TË STRATEGJISË ZHEV

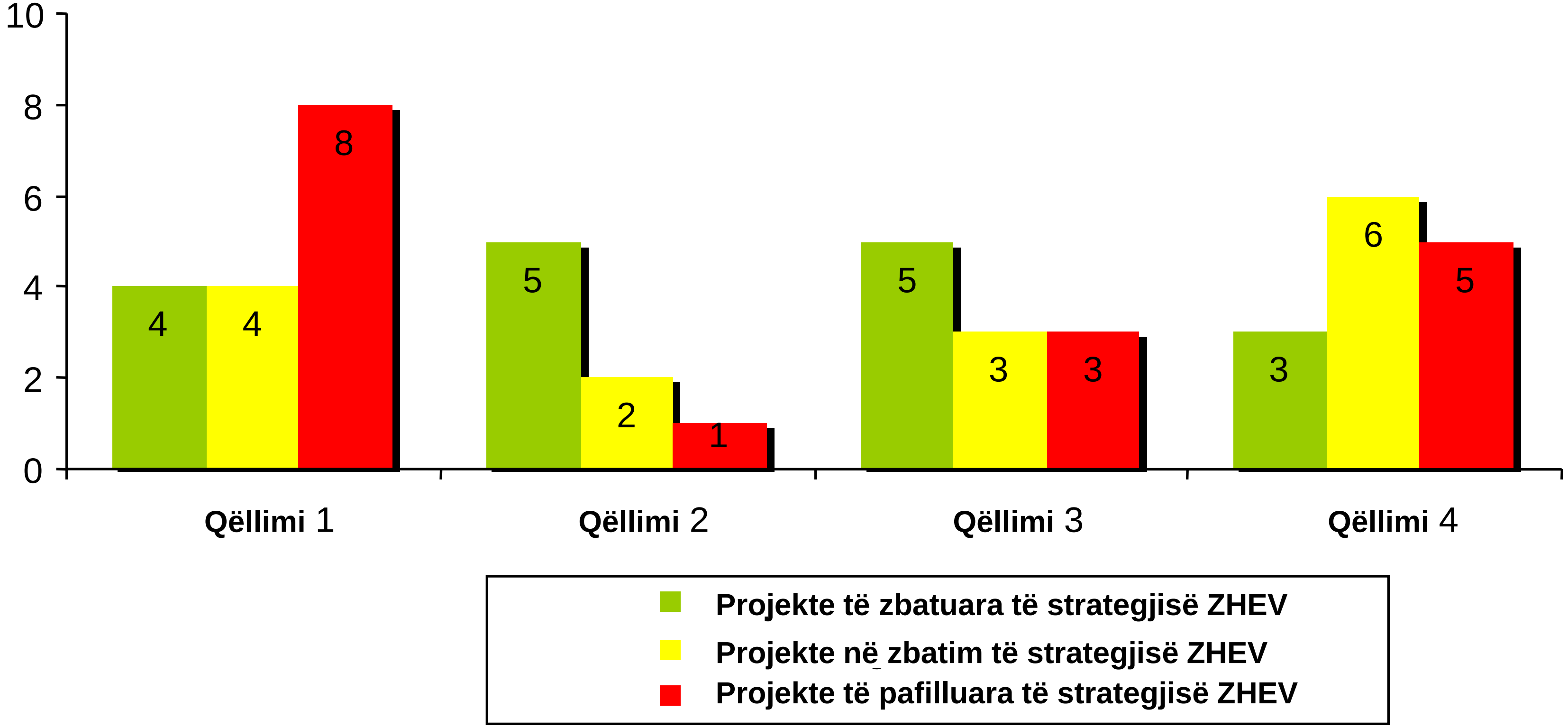

STATUSI I ZBATIMIT TË QËLLIMEVE TË STRATEGJISË ZHEV (2)

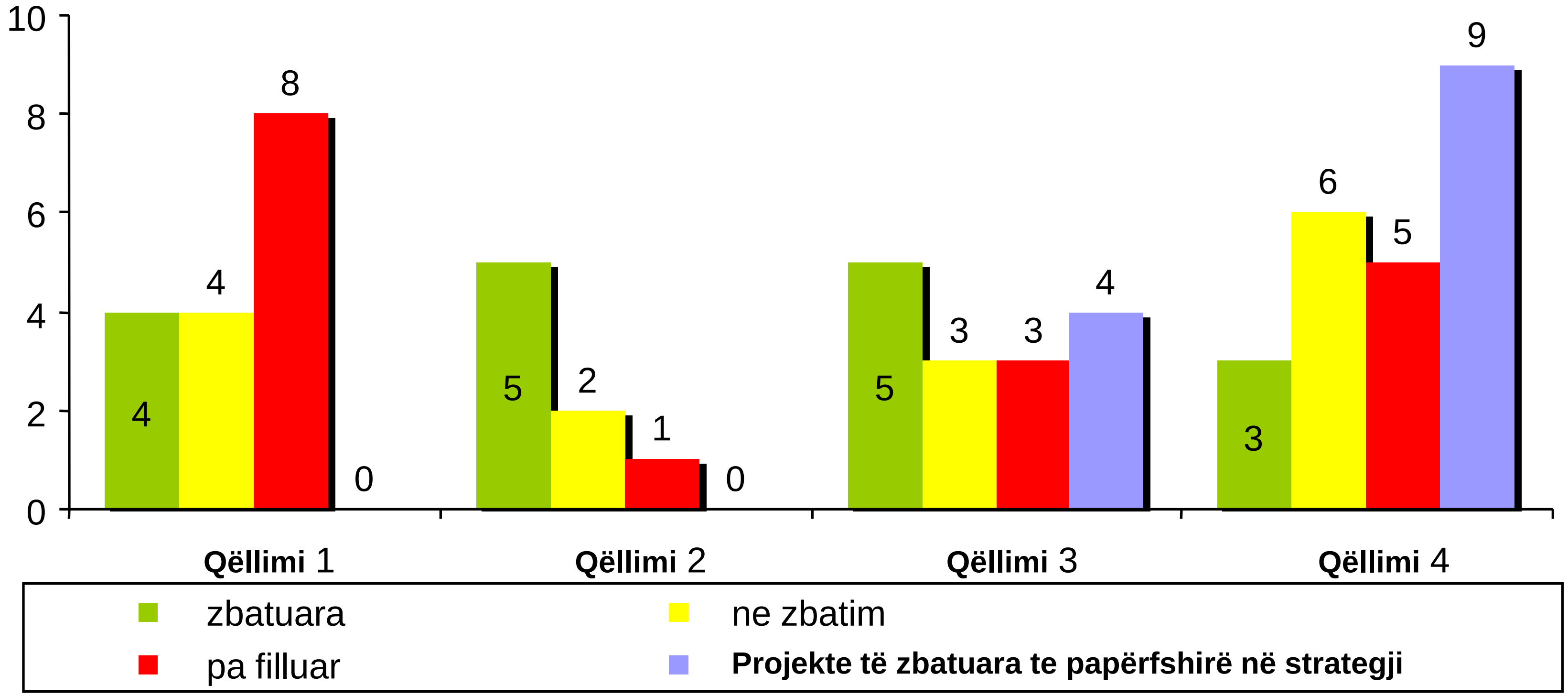

STATUSI I ZBATIMIT TË QËLLIMEVE TË STRATEGJISË ZHEV—KONKLUZIONE

- Qellimi 1: Zhvillimi i koordinuar i potencialeve plurituristike të zonës së Lezhës për të krijuar mjedisin tërheqës për turistët dhe bizneset e turizmit
- Qellimi 2: Rritja e nivelit ekonomik të qytetit duke i dhënë përparësi zhvillimit të ndërmarrjeve të vogla e të mesme
- Qellimi 3: Përmirësimi i zhvillimit të zonave urbane të Lezhës në përputhje me nevojat e parashikuara
- Qellimi 4: Rritja cilësisë së jetës për komunitetin e Lezhës nëpërmjet përmirësimit të mjedisit jetësor

STATUSI I ZBATIMIT TË QËLLIMEVE TË STRATEGJISË ZHEV (4)

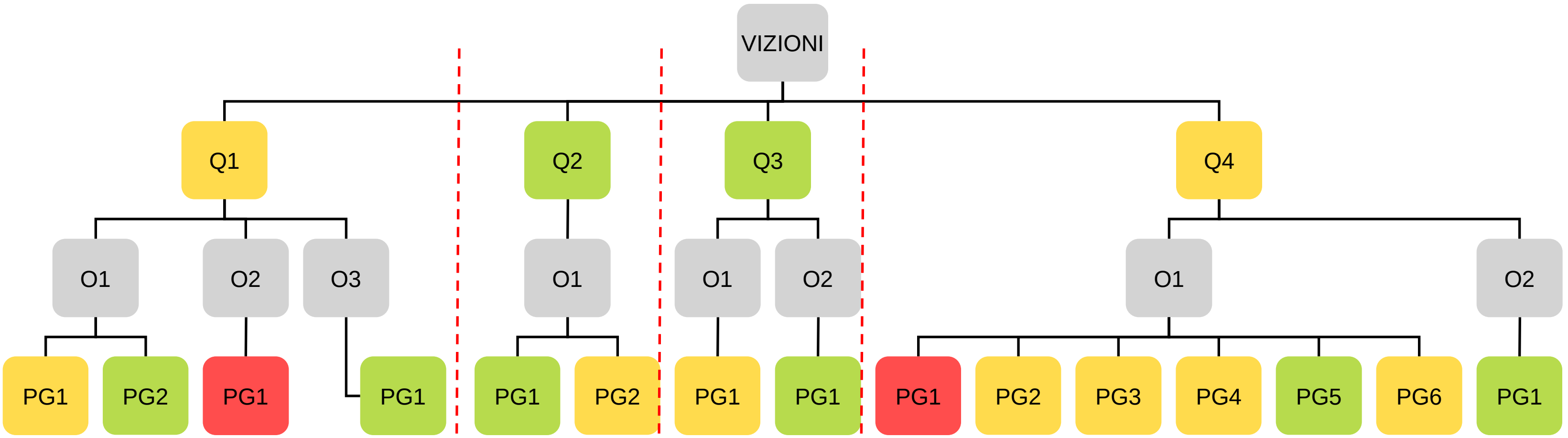

VLERËSIMI I REZULTATEVE TE ZBATIMIT TE STRATEGJISË ZHEV

- vlerësimi tregon progres të kënaqshëm në zbatimin e Strategjisë ZHEV të Lezhës, tregues se progres i kënaqshëm pritet në arritjen e qëllimeve të strategjisë
- për të matur progresin e strategjisë duke ju referuar rezultateve, ne përdorim objektivat e strategjisë
- objektivat e strategjisë ZHEV të Lezhës në shumicën e rasteve NUK janë formuluar si objektiva SMART që nuk na lejon t'i përdorim si tregues të performancës për qëllimet e strategjisë
- rezultatet e zbatimit të strategjisë ZHEV drejt objektivave të vendosur janë matur duke krahasuar rezultatet reale me shenjestrat e vendosura nga objektivat

Objektivat SMART:

- **Specifik**, objektivat duhet të specifikojnë se çfarë duan të arrihet
- **I Matshëm**, duhet të jesh në gjendje të matësh nëse po arrihen objektivat ose jo
- **I Arritshëm**, a janë të arritshëm dhe të kapshëm objektivat?
- **Realist**, a mund t'i arrini realisht objektivat me burimet që keni?
- **Koha**, kur doni t'i arrini objektivat e vëna?

REZULTATET E ZBATIMIT TE STRATEGJISË ZHEV (1)

Objektivi 1.1: *Planifikimi i zhvillimit dhe promovimi i potencialeve turistike të qytetit*

Pikënisja (2004)	Synimi (2010)	Real (2010)	Real / Pikënisja	Real / Shenjestra
????	????	???	???%	???%

Komente:

- *objektivi perfshin 2 programe, te cilat vleresohen me ecuri mesatare dhe te mire: 2 nga 3 projektet e tij jane zbatuar, me 1 ne zbatim. Kjo situate tregon se ka mundesi te behet zbatimi i plote i te gjitha projekteve te ketoj objektivi.*
- *Ka 2 shenjestra: planifikimi I zhvillimitb te turizmit dhe prormovimi i potencialeve te turizmit (si mund ti masim ato?)*
- *eshte e mundur te arrihet objektivi (**ne fakt eshte arritur tashme**) pa perfundimin e e te gjitha projekteve: nr. i porjekteve planifikuese dhe I atyre promovuese*
- *rekomandohet që të riformulohet objektivi ose të përcaktohen shënjestra dhe afate kohore të rishikuara (SMART)*

REZULTATET E ZBATIMIT TE STRATEGJISË ZHEV (3)

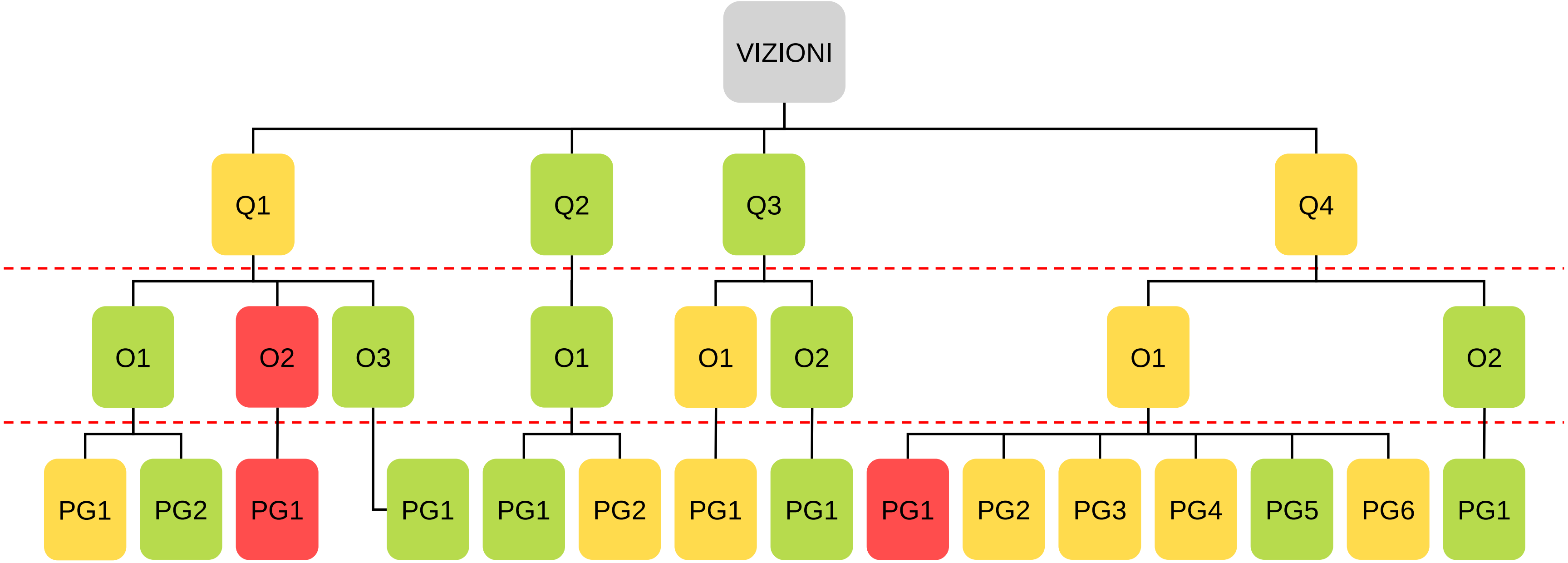

REZULTATET E ZBATIMIT TE STRATEGJISË ZHEV—KONKLUZIONE

- Qyteti i Lezhës po realizon progres të mirë drejt arritjes së objektivave të vendosura (8 objektiva me 15 programe): 5 vleresohen mire, 2 vleresohen mesatar dhe 1 vleresohet dobet, nje rezultat i mire ky ne zbatimin e Strategjise.
- Megjithate, objektivat (63%) vleresohen si nivel i larte zbatimi ne krahasim me projektet (35%). Nderkohe, asnje objektiv nuk eshte arritur (pavaresisht se dikush mund te gjykoje se >1 eshte arritur). Kjo eshte inkonsistente.
- Duke patur parasysh kohen e mbetur ne dispozicion per zbatimin e Planit, fundi i 2010, ka shume te ngjare qe objektiat te mos arrihen ashtu sic jane menduar.
- Sidoqoftë, çdo objektiv ka nevojë të rishikohet për një plan strategjik të rishikuar: ato kanë nevojë të jenë më SMART, të përmbajnë informacion sasior për statusin në pikënisje të formulimit të planit dhe statusin e dëshiruar në përfundim të kohës zbatuese të planit
- Rekomandohet që të gjitha objektivat të rishikohen dhe riformulohen së bashku me treguesit përkatës, për të krijuar bazat e një sistemi për monitorimin e progresit drejt arritjes së objektivave dhe qëllimeve të vendosura
- Analiza tregon se konceptimi i disa objektiva është i papërshtatshëm: p.sh, mund të arrihen shenjestrat e gjithë projekteve pa arritur objektivin; mund të arrihet objektivi pa zbatimin e të gjithë projekteve, etj.

STRUKTURA ORGANIZATIVE E ZBATIMIT TË STRATEGJISË ZHEV

- struktura organizative e zbatimit të strategjisë ZHEV mbështetet kryesisht në administratën bashkiake—drejtori të ndryshme të bashkisë
- megjithë mungesën e kuadrit organizativ dhe menaxherial për zbatimin e strategjisë ZHEV, ka fakte të një bashkëpunimi të mirë brenda bashkisë dhe mes saj e institucioneve publike, si dhe arritje në zbatimin me sukses të strategjisë në këto 5 vite
- mbledhja e Komitetit PZhE nuk u thirr periodikisht për t'i prezantuar progresin dhe raportin e monitorimit dhe Komiteti nuk u përfshi institucionalisht në zbatimin dhe monitorimin e Strategjisë

PROCESI I ZBATIMIT TË STRATEGJISË ZHEV

- procesi i zbatimit të strategjisë ZHEV Lezhë mbështetet kryesisht tek proceset vjetore të buxhetit. Ndonëse bashkia nuk ka proçedurat zyrtare që ta lidhin strategjinë ZHEV me buxhetin, drejtoritë e bashkisë e përdorin strategjinë si udhëzues në procesin e buxhetit
- dokumentet e buxhetit nuk kanë referenca të drejtpërdrejta nga Strategjia ZHEV
- nuk ka evidencë të Planifikimit Buxhetor Afatmesëm (PBA) dhe Programeve të Përmirësimit Kapital (PPK) të përdoren për të integruar synimet dhe objektivat afatgjata në procesin e buxhetit vjetor; gjithsesi administrata bashkiake ka filluar punën për zhvillimin e këtyre instrumenteve dhe do t'i përdorë ato në një të ardhme të afërt
- mungesa e përcaktimit të qartë të njësive përgjegjëse për zbatimin e projekteve specifikë të strategjisë ZHEV është një mangësi tjetër në procesin e zbatimit
- ka pothuajse kontribut të barabartë në financimin total të Strategjisë nga bashkia dhe donatorët, por pjesa më e madhe ka ardhur nga qeveria qendrore
- Strategjia nuk është përditësuar

MONITORIMI & VLERËSIMI I ZBATIMIT TË STRATEGJISË ZHEV

- megjithëse stafi i ZHEV ka bërë përpjekje të mëdha për të monitoruar zbatimin e strategjisë, këto përpjekje nuk mund të vlerësohen si sistem monitorimi
- mungon monitorimi i mbarëvajtjes dhe raportim për zbatimin e Strategjisë ZHEV dhe nuk provohet ndërmarrja e vlerësimeve periodike
- mungon evidenca për diskutime periodike me komunitetin e biznesit për të gjykuar ndikimin e zbatimit të strategjisë në klimën e biznesit
- mungon evidenca e mbajtjes së prezantimit vjetor dhe promovimit në publik të rezultateve te zbatimit të Strategjisë

PYETJE

- a jeni të kënaqur me nivelin e zbatimit të Strategjisë?
- si e vlerësoni kontributin e ardhshëm të Komisionit të Planifikimit në zbatimin dhe monitorimin e Strategjisë?
- keni sugjerime dhe komente rreth zbatimit e monitorimit të strategjisë?
- sa shpesh duhet ndërmarrë rishikimi i Strategjisë?

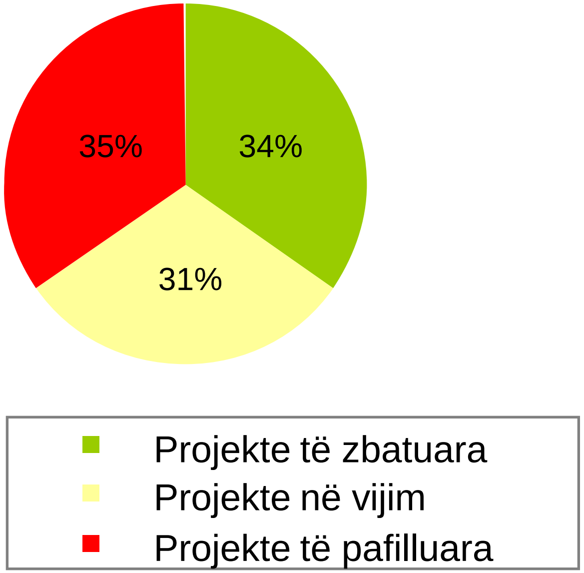

INTERNET

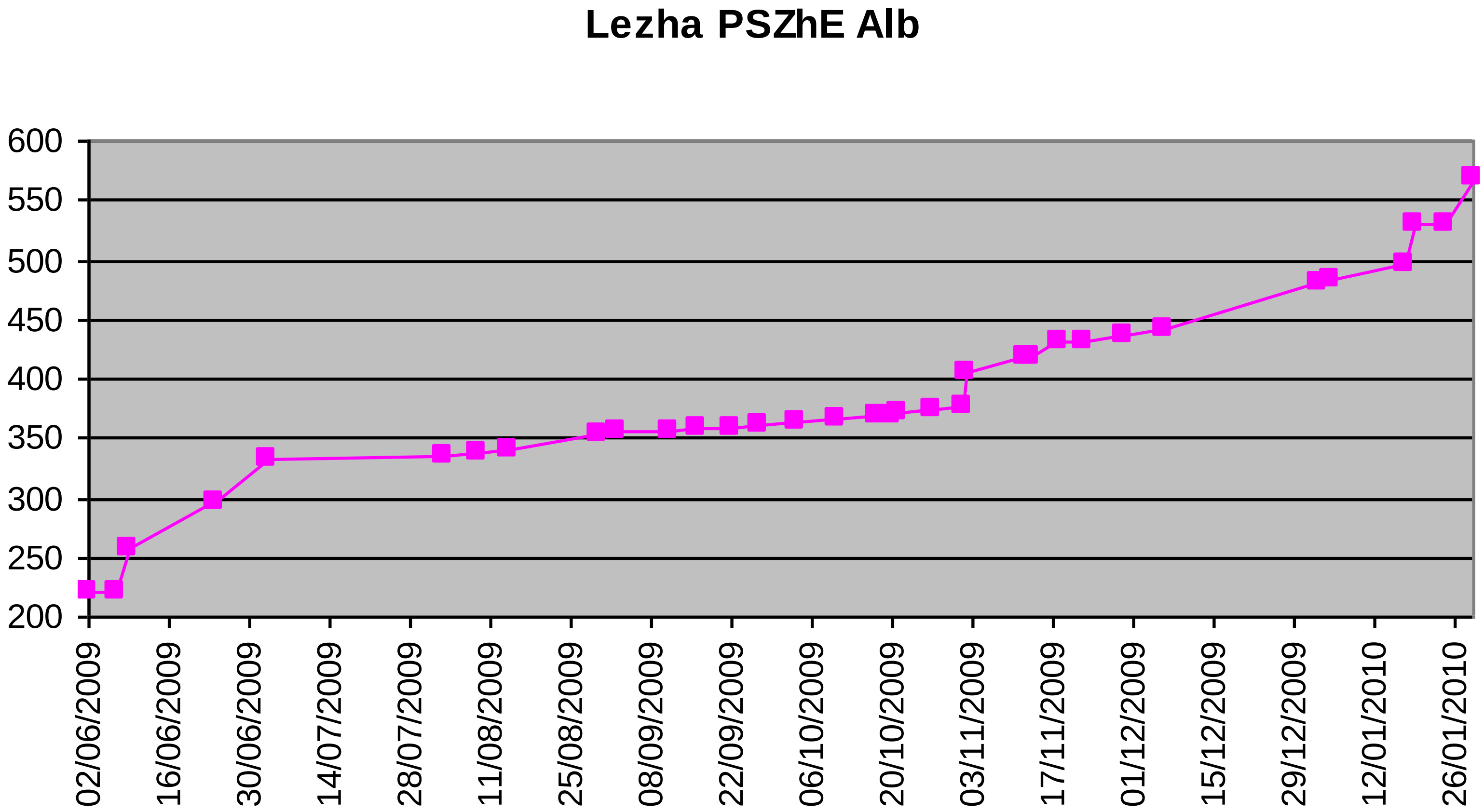
Lezha PSZhE Alb
600
550
500
450
400
350
300
250
200
02/06/2009
16/06/2009
30/06/2009
14/07/2009
28/07/2009
11/08/2009
25/08/2009
08/09/2009
22/09/2009
06/10/2009
20/10/2009
03/11/2009
17/11/2009
01/12/2009
15/12/2009
29/12/2009
12/01/2010
26/01/2010